

افزایش قیمت بنزین دروغ است

سه‌میه‌های ۶۰ لیتری و ۱۰۰ لیتری بنزین برای مردم پابرجاست و هر ادعایی درباره افزایش قیمت سه‌میه‌ها از سوی دولت دروغ است. به گزارش ایسنا، علی احمدنیا، رئیس امور اطلاع‌رسانی دولت در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «مردم دو سه‌میه بنزینی از دولت به‌صورت ماهانه دریافت می‌کنند؛ یک سه‌میه ۶۰ لیتری به قیمت ۱۵۰۰ تومان و یک سه‌میه ۱۰۰ لیتری به قیمت ۳۰۰۰ تومان که هر دوی این سه‌میه‌ها پابرجاست و هر ادعایی در مورد گران کردن آنها توسط دولت یک دروغ است. مردم را با سخنان نسنجیده نگران نکنیم.» در روزهای اخیر برخی نمایندگان در صحن علنی مجلس ادعا کرده‌اند دولت تصمیم گرفته قیمت بنزین را افزایش دهد. مهدی طباطبایی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهوری نیز در واکنشی تویتری این ادعاها را کذب محض دانسته بود.

گسترش حضور سرمایه‌گذاران چینی در منطقه آزاد انزلی

حضور سرمایه‌گذاران چینی نیروی محرکه خوبی در توسعه منطقه آزاد انزلی بودند و حمایت‌های سازمان منطقه آزاد انزلی در روند روبه گسترش حضور سرمایه‌گذاران تولیدی چینی در این منطقه قابل تقدیر است. به گزارش مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد انزلی، زونگ پی وو، سفیر چین در ایران در جریان بازدید و گفت‌وگو با مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با بیان اینکه حضور فعالین اقتصادی چینی در منطقه آزاد انزلی بی‌انگر عزم راسخ دو کشور برای گسترش همکاری‌های چندجانبه است، تصریح کرد: روند روبه‌رشد منطقه آزاد انزلی ظرف دو دهه اخیر قابل توجه است، و بهره‌مندی آن از تمام مودهای حمل‌ونقلی مزیت خوبی برای توسعه همکاری‌های ترانزیتی محسوب می‌شود. او با تقدیر از اقدامات سازمان منطقه آزاد انزلی در اجرای طرح یک کمربند یک جاده چین در غرب آسیا، عنوان کرد: حضور شرکت‌های چینی با سابقه بیست‌ساله در این منطقه نشان‌دهنده علائق و فرصت‌های همکاری مشترک دو کشور بوده که ما با تقویت و افزایش فعالیت شرکت‌های چینی در این منطقه موافقیم.

تبدیل گیلان به محور اصلی تعاملات منطقه‌ای

نماینده عالی دولت در گیلان، با اشاره به میزبانی شایسته استان از استانداران آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان و روسیه، تأکید کرد که هدف اصلی این اجلاس، تقویت مبادلات کالا، تجارت دریایی و تبدیل گیلان به محور اصلی تعاملات منطقه‌ای در شمال کشور است. هادی حق‌شناس با برشمردن زیرساخت‌های ممتاز زمینی، ریلی، دریایی و هوایی استان، نقش گیلان را در توسعه مبادلات تجاری ایران، به‌ویژه با چین، محوری قلمداد کرد و گفت: در روزهای ۲۷ و ۲۸ آبان‌ماه، شهر رشت میزبان نخستین اجلاس استانداران استان‌های ساحلی کشورهای حاشیه دریای خزر خواهد بود؛ نشستی که هدف آن تقویت همکاری‌های منطقه‌ای، افزایش تعاملات اقتصادی و هماهنگی در زمینه توسعه پایدار و حفاظت محیط‌زیست در بزرگ‌ترین پهنه آبی بسته جهان است. دریای خزر میان پنج کشور ایران، روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و جمهوری آذربایجان واقع شده است.

امنیت انرژی بایک محصول؟

از اتکای صرف به گاز بایک سبب دیگر دی از تمام انرژی‌های قابل دسترس برسیم

عکس: ایرنا

داشتن زنجیره تولید یعنی امنیت انرژی

عبداله باباخانی، کارشناس ارشد انرژی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» در پاسخ به یکی از قدیمی‌ترین پرسش‌های صنعت انرژی ایران که آیا باید گاز طبیعی را مستقیم صادر کنیم یا آن را در داخل کشور به محصول پتروشیمی تبدیل کنیم و بعد بفروشیم، گفت: «در نگاه اول، صادرات گاز ساده‌تر است؛ لوله بکش، قرارداد ببند، دلار بگیر. اما در نگاه دوم، همین گاز اگر در واحد پتروشیمی تبدیل شود، دست کم روی کاغذ می‌تواند چند برابر ارزش داشته باشد.» او افزود: «قیمت صادراتی گاز ایران مثلاً به ترکیه معمولاً بین ۸ تا ۱۰ دلار برای هر میلیون BTU است. هر هزار مترمکعب گاز طبیعی حدود ۳۶ میلیون BTU دارد؛ یعنی ارزش صادرات مستقیم آن ۲۸۰ تا ۳۶۰ دلار است و به‌طور میانگین حدود ۳۰۰ دلار برای هر هزار مترمکعب گاز خواهد بود. اگر همین گاز به محصول پتروشیمی تبدیل شود، ارزش متفاوتی خواهد داشت. از هر هزار مترمکعب گاز می‌توان حدود یک تن متانول تولید کرد که در بازار جهانی حدود ۲۵۰ دلار قیمت دارد که تقریباً معادل گاز خام است اما اگر همان گاز به آمونیاک یا اوره تبدیل شود، ارزش آن به ۴۰۰ تا ۵۰۰ دلار می‌رسد که حدود ۵۰ درصد بیشتر از فروش مستقیم آن است.»

باباخانی عنوان کرد: «اگر زنجیره به سمت محصولات پیشرفته‌تری مثل پروپیلن یا پلی‌اتیلن ادامه یابد، ارزش صادراتی همان هزار مترمکعب گاز می‌تواند به ۷۰۰ دلار یا بیشتر برسد. به زبان ساده‌تر، اگر گاز را بفروشیم حدود ۳۰۰ دلار می‌گیریم، اما اگر بسازیم و صادر کنیم، بین ۲۵۰ تا ۷۰۰ نصیب‌مان خواهد شد؛ به‌شرط آن که فناوری، بازار و سرمایه‌گذاری لازم در دسترس باشد.»

او همچنین درباره سهم صنعت پتروشیمی در صادرات ایران، گفت: «صنعت پتروشیمی در ایران سهمی حدود ۲۵ درصد از صادرات غیرنفتی و نزدیک به ۱۹ درصد از ارزش افزوده صنعتی کشور دارد. اما بخش عمده این صادرات، شامل محصولات پایه و نیمه‌خام مانند متانول، اوره و پلیمرهای اولیه است؛ کالاهایی که قیمت‌شان در بازار جهانی فاصله زیادی با محصولات نهایی ندارد. تجربه نشان داده که ارزش افزوده واقعی زمانی محقق می‌شود که تولید به سمت محصولات پیشرفته‌تر برود؛ یعنی همان پلیمرها، سوخت‌های ترکیبی (GTL) و محصولات پایین‌دستی که هم مصرف داخلی و هم مشتری متنوع خارجی دارند.» این کارشناس انرژی افزود: «یکی از ابعاد اصلی این انتخاب، امنیت انرژی است. صادرات گاز، کشور را متعهد به تحویل پایدار انرژی به خریداران خارجی می‌کند؛ اما در شرایطی که ایران در فصول سرد با ناترازی گاز مواجه است، همین تعهد می‌تواند تبدیل به دردسر شود. در زمستان گذشته، مصرف گاز خانگی و تجاری ایران به حدود ۷۱۵ میلیون مترمکعب در روز رسید، درحالی‌که تولید کل کشور حدود ۸۴۰ میلیون مترمکعب بود. نتیجه چه شد؟ برای حفظ گاز خانگی، گاز ۱۲ مجتمع پتروشیمی و بسیاری از صنایع قطع شد. توقف یک واحد متانول بزرگ مثل پتروشیمی زاگرس روزانه حدود ۴ تا ۵ میلیون دلار زیان در پی داشت، و صادرات متانول کشور

عبداله باباخانی

کارشناس ارشد

انرژی:

وقتی یک کشور

صادرکننده نتواند گاز

خود را در داخل به

محصول تبدیل کند

یا بازار متنوعی داشته

باشد، هر بحران

سیاسی می‌تواند

تمام دستاوردهای

اقتصادی‌اش را از بین

برد. ایران هم می‌تواند

از این تجربه درس

بگیرد. وابستگی بیش

از حد به صادرات

گاز خام به یک یا

دو کشور همسایه، در

شرایط تحریم و نوسان

سیاسی، به‌سرعت

تبدیل به نقطه ضعف

ژئوپلیتیکی می‌شود

بیش از ۱۵ درصد کاهش یافت.»

باباخانی عنوان کرد: «حتی بدتر از آن، عمان و عربستان با استفاده از این فرصت، جای خالی ایران را در بازار چین پر کردند. یعنی در غیاب امنیت عرضه، حتی صنعت ارزش‌افزین پتروشیمی هم نمی‌تواند پایدار باشد. تجربه روسیه در دو سال گذشته، بزرگ‌ترین هشدار ممکن برای کشورهای صادرکننده گاز است. روسیه که تا سال ۲۰۲۱ بزرگ‌ترین تأمین‌کننده گاز اروپا بود و روزانه بیش از ۱۵۵ میلیارد مترمکعب گاز از طریق خط لوله به قاره سبز صادر می‌کرد، پس از جنگ اوکراین و تحریم‌های متقابل، عملاً بازار سنتی خود را از دست داد. فشار سیاسی، تحریم فناوری و محدودیت‌های بانکی باعث شد اروپا طی کمتر از ۱۸ ماه، وابستگی خود به گاز روسیه را از ۴۵ درصد به کمتر از ۱۰ درصد برساند.»

او افزود: «نتیجه آنکه روسیه نه تنها میلیاردها دلار درآمد از دست داد، بلکه برای فروش گازش به بازارهای جایگزین، مجبور شد بخش کمی از آن بازار از دست‌رفته را با تخفیف‌های سنگین، به چین و ترکیه بفروشد. این کشور اکنون به جای مشتریان پر قدرت و باثبات اروپایی، تنها چند خریدار آسیایی دارد که قیمت‌ها را دیکته می‌کنند. از نگاه راهبردی، این یعنی از دست رفتن قدرت سیاسی ناشی از انرژی.»

باباخانی گفت: «وقتی یک کشور صادرکننده نتواند گاز خود را در داخل به محصول تبدیل کند یا بازار متنوعی داشته باشد، هر بحران سیاسی می‌تواند تمام دستاوردهای اقتصادی‌اش را از بین ببرد. ایران هم می‌تواند از این تجربه درس بگیرد. وابستگی بیش از حد به صادرات گاز خام به یک یا دو کشور همسایه، در شرایط تحریم و نوسان سیاسی، به‌سرعت تبدیل به نقطه ضعف ژئوپلیتیکی می‌شود. اما اگر همین گاز در داخل به محصولات متنوع پتروشیمی، پلیمر، سوخت مایع یا برق تبدیل شود، کشور نه تنها از ریسک بازارها مصون می‌ماند، بلکه می‌تواند در صورت لزوم صادرات خود را متوقف کند، بدون آنکه ضرر جدی متوجه صادرات اقتصادی شود. به بیان دیگر تجربه روسیه نشان می‌دهد که امنیت انرژی فقط در فروش نیست، در اختیار داشتن زنجیره‌ی تولید است.»

این کارشناس حوزه انرژی افزود: «واقعیت این است که صادرات گاز درآمد سریع‌تری دارد، اما اشتغال، فناوری و اثرات صنعتی چندانی ایجاد نمی‌کند. یک خط لوله گاز پس از ساخت، فقط به ده‌ها نفر اپراتور نیاز دارد. در مقابل، یک مجتمع پتروشیمی بزرگ، هزاران نیروی مستقیم و غیرمستقیم را درگیر می‌کند؛ از مهندسان شیمی و تکنسین‌ها گرفته تا شرکت‌های خدماتی، حمل‌ونقل، تعمیرات، و حتی صنایع پایین‌دستی مثل پلاستیک و لاستیک‌سازی. به بیان ساده‌تر، صادرات گاز فقط پول می‌آورد، اما پتروشیمی کار، دانش و مهارت هم می‌سازد.» او عنوان کرد: «تجربه کشورهایی مانند کره جنوبی و عربستان نشان داده که صنایع پتروشیمی می‌توانند به سکوی پرش صنعتی شدن و بومی‌سازی فناوری تبدیل شوند. درحالی‌که صادرات صرف گاز خام چنین اثر جانبی مثبتی ندارد. از منظر اشتغال نیز تفاوت چشم‌گیر است. هر